

ARNHEMSE SCOURANT.

De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal
weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag,
Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is
f 5 in de drie maanden.

DINGSDAG 17 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentien, van een tot vijf
regels, f 1.00, en van meer dan vijf regels
centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke
plaatsing.

De afgeloopene zitting der Kamer.

Wederom eene zitting der Kamer is afgeloopen. Welke stappen heeft deze ons vooruit doen gaan, welke vragen heeft zij tot ontwikkeling gebragt? Wij gelooven, dat zelfs de verblindste behouder moeite zou hebben, daarop een antwoord te geven. Het aantal der aangenomene wetten moge een en veertig bedragen: welke van deze is het, die voor het vaderland wezenlijk nut zal hebben? De eenige misschien is die, bij welke de zogenoemde graanwet is afgeschaft, en ook bij deze heeft men getransigeerd, heeft men het stelsel, dat men afkeurde en vervangen wilde, niet geheel durven verlaten.

Men heeft zich overigens grootendeels tot punten van minder belang, tot enkele vormen bepaald, of men heeft transactiën gesloten tusschen verschillende begingels. Men heeft alleen datgene gedaan, wat strekken kon, de zaken aan den gang te houden. Maar waar zijn de verbeteringen, welke men aan onzen toestand heeft aangebragt? Zal men de opheffing van eenige rijks fondsen daartoe brengen? Die opheffing is goed en noodig, maar zijn er niet nog veel dringender behoeften, welke verbetering eischen? Hoe vele punten van hoog belang zijn er, welke voorziening vorderen, maar welke door eene weinig ijverige en zorgeloze regering ongeregeld worden gelaten? Welke hervormingen, dringend gevorderd, zijn tot stand gekomen?

En het antwoord op de vraag, naar hetgeen blijvend nuttig verrigt is, dat antwoord is — niets — niets — niets. De Tweede Kamer heeft zich op nieuw niet als de vertegenwoordiging des lands vertoond, maar als een bloote trechter, tot het wettenmaken noodzakelijk. Eene enkele mag er in blijven hangen, de meesten glijden er door, en daarbij blijft het.

Optredende voor het volk, paste het den Staten-Generaal, zich niet te bepalen tot het aannemen of verwerpen der hun voorgedragene wets-ontwerpen. Zij zijn meer dan een collegie, tot registratie der wetten. Waar het publiek belang het eischt, moesten zij handelende durven optreden; van het initiatief, hun daartoe geschonken, behoorden zij gebruik te maken. Maar hoe zelden gebeurt dit? Men treurt en klaagt, dat de ministers niet

doen wat zij behoorden te doen; dat zij zich tot het volstrekt onmisbare bepalen; maar waartoe te treuren en te klagen, wanneer men de middelen in handen heeft om aan het treurens- en klagenswaardige een eind te maken? De ministers zouden niet goedkeuren, wat uit de Kamer zelve voortkwam. Wij kennen volkomen hunne aanmatiging, welke door niets dan door hunne onbeduidendheid geëvenaard wordt, maar wij betwijfelen toch, of zij op den duur wederstand zouden kunnen bieden aan eene Kamer, welke hun toevoegde, dat, daar en de kroon en de Kamers geroepen zijn, met alle krachten het algemeen belang te bevorderen, de eene behoort ter hand te nemen wat de andere nalaat. Doch het ware eens zoo; de ministers weigerden halstarrig hunne medewerking en bleven zich, echter, aan hunnen zetel vastklampen; zou daarmee iets verloren zijn van hetgeen nu aanwezig is? Zou niet veel eer daarmee een groot voordeel voor het volk gewonnen zijn: vertrouwen op zijne vertegenwoordiging? Dit ontbreekt thans volstrekt en met hetzelfde zou men toch veel geruster de toekomst kunnen teemoet zien. Men had eene kracht gewekt, welke het geheele ligchaam doorstroomen zou; de loomheid ware geweerd en eenheid gebragt tusschen deelen, welke elkander niet missen kunnen. Want de Kamer vergete het niet: haar werk kan geene goede gevolgen hebben, wanneer zij de publieke opinie tegen zich heeft. Zij kan de goedkeuring van deze niet missen. Meermalen hebben hare leden geklaagd, dat die publieke opinie hun vijandig was. Zij schreven dit aan opruiningen der drukpers of andere redenen buiten zich toe; zij hadden de oorzaak in zich zelve behooren te zoeken.

Het gevoel aan hetgeen ons ontbreekt en hetgeen wij behoeven, heeft de Kamer slechts gedeeltelijk: maar, nog veel meer dan die gebrekkige kennis, is het de moed en een goed begrip harer werkzaamheid, welke zij mist. Wanneer men de Kamer, in de stukken harer commissiën, aan de ministers de zwaarste beschuldigingen hoort doen; wanneer men de geheele reeks van hoogst belangrijke onderwerpen, zoo als, bij voorbeeld, nog in de verslagen der laatstelijk aangenomene tweejarige begrooting, hoort opnoemen, welke dringend hervorming of de

tusschenkomst der wetgevende magt, vorderen en echter onafgedaan blijven, dan is het voor ieder eerlijk en verstandig man een raadsel, hoe diezelfde Kamer die ministers in alles kan schragen en hoe zij bij het besef dier behoefte stil kan blijven zitten wachten of anderen ook doen, wat zij zelve zoude kunnen en moeten doen.

Een groot nadeel heeft echter in deze zitting de onverdraagzaamheid van een groot deel der Kamer aan de partij van den vooruitgang toegebragt. Men heeft moedwillig den fakkel van godsdienstige partijchap in de Kamer geworpen en aldus tot de heillooste aller verdeeldheden aanleiding gegeven. Men heeft daardoor aan de tegenpartij een schoonschijnend voorwendsel gegeven, om zich voortaan met lijf en ziel aan de partij des behouds aan te sluiten. In plaats van deze te doen verzwakken, heeft men haar versterkt. Inderdaad een beklagenswaardig voortbrengsel dezer zitting.

Hoe is het mogelijk, eene vertegenwoordiging zoo van hare bestemming te zien ontaarden, als bij ons geschied is? Van waar dat gebrekkig inzicht? Van waar dat gemis aan moed? Kan het eene andere reden hebben dan dat onze vertegenwoordiging gevoelt, in geen en goeden grond te wortelen; beseft, dat zij niet uitdrukt, wat zij behoorde uit te drukken, op het papier de verkozene des volks heet, maar dit, inderdaad, niet is. Alleen eene betere, eene verstandigere wijs van verkiezing kan hierin de noodige verandering brengen. Herziening der grondwet alleen kan die aanbrengen. Laten aller oogen dus op deze gericht zijn, en allen door woorden en daden hare nadering trachten te bevorderen. Zonder haar toch geen heil voor Nederland.

Buitenlandsche berigten.

ITALIE.

Van de Italiaansche grenzen, 8 aug. Volgens brieven uit Rome van den 3den wijdt paus Pius IX ook groote zorg aan verbeteringen in het onderwijs; zoo heeft hij thans bepaald, dat, behalve de avondscholen, wier getal vermeerderd zal worden, ook zondagsscholen zullen opgericht worden. Er valt echter in het onderwijs nog veel te verbeteren. Te Rome alleen telt men 30,000 personen, die in het geheel geen onderwijs gehad hebben. Gelijk Leo XIII tegen de inenting was, dewijl daardoor aan den Hemel vele onschuldige kinderzielen onttrokken konden worden, zoo was Gregorius XVI van meening, dat de kennis der christelijke leer voldoende was voor

het volk, hetwelk door ander onderwijs slechts op een dwaalweg geraakte. Maar Pius ziet in een goed volksonderwijs het beste middel tot bevordering der stoffelijke en zedelijke welvaart des staats en der burgers. Zonderlinge zamenloop van omstandigheden! Pius IX en Louis Philippe hebben persoonlijk een werkzaam aandeel in schoolonderwijs genomen en aldaar ongetwijfeld hunne grondbeginselen voor het schoolwezen geput.

ENGELAND.

Londen, 22 aug. Berigten uit Lissabon tot 4 augustus melden het volgende:

De gezanten der vereenigde mogendheden hebben om verschillende redenen nog geen gevolg gegeven aan het verlangen van lord Palmerston tot het ontslaan der ministers, op grond, dat zij Cabralisten zijn, maar dit verzoek zal weldra gedaan worden. De meenschappelijke nota zal, naar men gelooft, heden ingeleverd worden; hoe zij ontvangen zal worden, is moeilijk te zeggen, maar het is niet onwaarschijnlijk, dat de koningin aan het verlangen zal toegeven. Overigens is het protocol reeds geheel ten uitvoer gelegd, met uitzondering van de zonder verwijl verlangde bijeenroeping der cortes; hieromtrent is nog geen woord gerept in het *Diario*. De vrijheid der pers was hersteld. De moeilijkheid om een nieuw ministerie te benoemen, zal zeer groot zijn, daar de voorraad geschikte staatkundige personen zeer gering is.

— De Amerikaansche dagbladen bevatten het navolgende verhaal omtrent de Chinesche jonk *Keying*, die, van het Hemelsche Rijk, te New-York is aangekomen.

Dit schip, door Engelschen bevracht om er een museum van te maken, welks oorspronkelijke bestemming Engeland was, is, na eene reis van 212 dagen, te New-York aangekomen. De *Keying*, meer soliede dan vlieg, is een vaartuig van 700 ton, 150 voeten lang, 25 breed en 12 diep; overigens gelijkt het niet op een enkel bij ons bekend vaartuig. In het midden laag, vertoonen de voor- en achterstevens daarentegen eene geheel onevenredige hoogte, gelijkstaande aan die van een driedeks-orlogeschip. De zijden zijn versierd met wit, zwart en rood geschilderde matten. Rechts en links aan den voorsteven bevindt zich een reusachtig oog en op den achtersteven een arend met klappende wieken. Overigens zijn de beide uitersten bijna vierhoekig; de voorsteven is open, nagenoeg zooals de schepen van *Hoboken*, alwaar een anker ligt. Maar het opmerkenwaardigste is het roer, een werktuk dat 8 à 10 lasten weegt en dat van 12 tot 23 voeten diep in het water daalt. Bij slecht weder heeft men 30 man noodig om deze massa te besturen, welke aan bamboeskabels hangt. Overigens doet dit roer voor een gedeelte de dienst van kiel, het vaartuig zelf heeft niets, dat daarop gelijkt. Schip en roer zijn gemaakt van teakhout. De 3 masten zijn boomstammen. Zij hebben zeilen van weefsel gelijkende op matten, die door bamboestouwen worden opgetrokken, en ontroid, zonder dat men in de masten behoelt te klimmen. Het inwendige van het schip is versierd met fantastische dieren. In de kajuit ziet men in een hoek het standbeeld van de godin *Josh*, met 4 oogen, 18 armen en 18 handen, welke ieder iets anders vasthouden. In een ander vertrek bevinden zich de beelden van den God der zee, en eenige schilderingen, voorstellende Chinesche vrouwen, van welke eene een pijp in den mond heeft. Gestadig brandt eene lamp voor deze tweede Godheid, voor welke de Chinesen diegenen eerbied koesteren. Er bevindt zich geen enkel stuk glas aan boord. De openingen, waardoor het licht dringt, zijn gesloten door pareloesterschelpen, zeer dun doorgesneden en in houten lijsten gevat. De ekwipaasje bestaat uit 15 Europeesche matrozen en ongeveer 50 Chinezen, waarvan de laatste bestemd zijn, om hunne plaats in te nemen onder het getal zeldzaamheden, die zich in dit vaartuig bevinden. Onder dat getal bevindt zich een mandarijn, die eenige belangrijke mededeelingen omtrent de zeden in het Hemelsche Rijk heeft gegeven. Hij heeft, zegt hij, drie vrouwen, omdat hij er niet meer den kost kan geven, en toen men hem vroeg, hoe hij het maakte, dat die drie eensgezind met elkander omgingen, antwoordde hij: door zweepslag! Deze gelukkige echtgenoot heeft zijne verontwaardiging lucht gegeten, toen hij vernam, dat men in Amerika niet meer dan eene vrouw mocht nemen.

FRANKRIJK.

Paris, 22 aug. Volgens een der dagbladen, hetwelk dikwerf goed onderrigt is, zonde in den laatsten raad van ministers bepaald zijn geworden, dat 's konings zoon, de hertog van *Angule*, eerlang als gouverneur-generaal van Algerie zal worden benoemd. De jongste berigten uit dat oord melden, dat *Abd-el-Kader* zich dezer dagen weder nader aan de grenzen van de provincie Oran heeft geposteerd; — minder, echter, met het doel, om op nieuw een vijandelijken aanval op het grondgebied der Franschen te beproeven, dan wel, om zich voor eene aanranding van den keizer van Marokko te vrijwaren.

— De berigten uit Madrid van den 7den melden, dat aan den koning was toegezonden eene gedrukte proclamatie aan de Spanjaarden, bij welke de koningin, de thans regerende Spaansche ministers en de Fransche en Engelsche regeringen op de meest beleedigende wijze werden aangerand, en welke Zr. Ms. ondertekening droeg. — De koning heeft dit schotschrift dadelijk aan den minister van binnenlandse zaken gezonden, met de verklaring, dat zij allezins wenscht, dat degenen, welke zich daaraan schuldig hebben gemaakt, mogen worden ontdekt en gestraft. — De koningin heeft terstond een naauwkeurig regterlijk onderzoek bevolen, ten gevolge van hetwelk in Madrid al de boekdrukkerijen zijn onzocht, en men, zoo verzekerd wordt, op het spoor der schuldigen is geraakt.

Paris, 23 aug. De heer *Teste*, die zich nog altijd in de conciergerie gevangen bevindt, heeft, naar men zegt, aan den koning een verzoek ingeleverd om kwijtschelding van de boete van 94,000 franken. De ministerraad evenwel, over dat verzoek geraadpleegd zijnde, heeft geoordeeld, dat er geene termen tot deze kwijtschelding bestonden, van welke beslissing aan den heer *Teste* is kennis gegeven.

Reeds sedert verscheiden dagen heeft de heer *Teste* het grootste gedeelte van de som van 94,000 franken, welke hij aan de liefdadige gestichten als prijs voor zijne omkoopung moest betalen, doen storten.

BELGIE.

Brussel, 22 aug. Het nieuwe ministerie is benoemd, en wel op de wijze, als laatstelijk is aangekondigd. De bespiten, daartoe strekkende, zijn nitgevaardigd en bekend gemaakt. — De heer *Rogier* heeft van Z. M. verkregen, dat de gouverneur van Brabant, de heer *Ziels*, als staats-minister is benoemd, en dat de gouverneurs van Luik, Mons en Gend ter zijde zijn gesteld. De beide eerstgenoemde worden door de heeren *Macar* en *Dumon Dumortier*, de laatste tijdelijk door den heer *Cocq* vervangen.

De nieuw benoemde bewindslieden hebben dadelijk hun dusgenoemd programma bekend gemaakt, te weten, de beginselen, naar welke zij denken te besturen, en wel door middel van het officieel dagblad. Zij verklaren daarbij, in de eerste plaats, dat het bewind *wereldlijk* is, en dat zij zich uit dien hoofde zullen beijveren, om het ten gemeene onafhankelijk te maken en te houden van het geestelijk gezag, — behoudens den vereischten eerbied voor de eeredienst, en welwillendheid voor de bedienaren van de godsdienst, die zich tot den kring hunner bevoegdheid bepalen. Zij zullen zich beijveren, om aan het bewind meerdere invloed te verzekeren op de samenstelling der commissiën, die de academische graden verleenen; — om de nadeelige gevolgen te doen ophouden van de verbrokkeling der gemeenten, voor de verkiezingen; — om geene burgemeesters buiten de gemeenteraden te benoemen, dan in geval eener welbewezene noodzakelijkheid, en om de wetten op het kiesrecht zoodanig in te rigten, dat ook lieden, welke uit hoofde van *verkrege kennis* de bevoegdheid hebben, om hetzelfde uit te oefenen, daartoe in staat worden gesteld. Verder verkondigen zij hunne bereidvaardigheid om den geest van belangenstelling in de openbare aangelegenheden en van nationaliteit te bevorderen; — even als de algemeene welvaart, door de verzekering van rust, vertrouwen en duurzaamheid; — en om het evenwigt in de geldmiddelen daar te stellen en te behouden. Zij verklaren, geenszins verwarring te willen brengen in de huishouding van den staat, door de hand te slaan aan de thans bestaande beschermende regten. Zij zonden, echter, den leestog daarvan uit, en verklaren de graanwetten van 1834 en de schaalregten niet weder te zullen herstellen. Zij willen zich bij

zonder wijden aan de verbetering van den loonstand der arbeidende klasse, en rekenen, dat de eene lands vordert, dat het voorheen zoo bloeiende Vlaanderen uit den staat van verachtering, waarin dese landstreek verkeerd, zal worden opgebeurd. Zij oordeelen, dat het bewind sterk en krachtvol behoort te zijn, om nuttig te wezen voor het vaderland; zij vorderen van de ondergeschikte ambtenaren ijver, naauwgezette pligtsvervulling, en beloven, van hunne zijde, eene behoorlijke kracht-betooning, ter verzekering van eens ieders regt, onpartijdigheid en regtvaardigheid.

De nieuwe bewindslieden zijn derhalve voor al nog geene onbepaalde voorstanders van den vrijhandel, en hebben zich ook nog in geenem deede doen kennen als gezind, om de differentiële regten zoo veel mogelijk, in stand te houden en te handhaven.

De aanhangers der aftredende bewindslieden verklaren te zullen afwachten, hoedanig de nieuw benoemde ministers zich zullen gedragen, als de school beloften, welke zij thans doen te werk gesteld zullen moeten worden, en de middelen, welke zij alsdan zullen aanwenden, om aan hetgeen van hen verlangd wordt, te voldoen. — Deze aanhangers schijnen de staat van zaken, in de toekomst, niet kommer in zien. Zij meenen, dat niet alleen in Duitschland en Italië, maar ook in Frankrijk en in België, een talrijke partij bestaat, die, zoowel in het openbaar als in het geheim, ijverig arbeid aan eene geheel omkeering van de maatschappelijke orde, ook te aanzien van het regt van eigendom.

Het is vermoedelijk, dat, indien het nieuwe bewind bij de Kamers, zooals die thans zijn zamen gesteld, geene genoegzame medewerking mocht vinden, die vergaderingen ontbonden zouden worden.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 24 aug. De *Nieuwe Rotterdamse Courant* op de zaak van *Verploegh* terug komende, zegt dienaangaande, onder anderen, het volgende:

„Wij, voor ons, moeten verklaren, dat uit de stukken, die wij gezien hebben, het ons bijna onmogelijk schijnt, dat *Verploegh* doen kon, hetgeen hij deed, zonder met mannen van invloed in betrekking te hebben gestaan. Het is vooreerst te wenschen, dat deze ellendige zaak zich liever geheel en door onze werkelijk onpartijdige regterlijke magt ontwikkelde, dan dat naderhand de publieke opinie door andere middelen de juiste kennis van het gebeurde erlangde. Wij verneemen daarenboven, dat de vrouw, welke *Verploegh* vergezelde, zich sedert 8 dagen te Kleef ophoudt, en in het logement, waar *Verploegh* gearresteerd is, en hetzelfde bijna niet verlaat, haar intrek genomen heeft. Zij moet verklaard hebben, daar in den laatsten tijd 2600 aan dezen en genen te hebben uitbetaald.

Medemblik, 22 aug. Heden had alhier eene plegtigheid plaats, welke ten bewijze verstrekt van de hoogachting, welke de Nederlandsche marine voor verdiensten gevoelt, en van den adel, broederlijk keit geest, die ook dat wapen besiel. Een heere *Pilaar* werd, namens hetzelve, een geschenk overgegeven, dat evenzeer hem, als die het hem aanboden, vereert. Men kent den ijver, de kundigheden welke die uitmuntende leeraar, *Apot* woord ten, op den dag en te koste legt voor eene inrigting, welke aan de zorgen van het tegenwoordig hoofd van het Nederlandsche zeewezen mede zoo veel verplicht is, en welke mag gezegd worden in bloei en betoekenis meer en meer ten te nemen. Het is nu vijfentwintig jaren, dat de heer *Pilaar*, kapitein luitenant ter zee, geattacheerd aan het koninklijk instituut voor de marine, zijne kundigheden en geestvermogens aan de opleiding van aanstaande zee-officieren gewijd, en bijzonder aan gemelde kweekschool zeer veel gedaan heeft voor de bevordering der wetenschappelijke zeevaartkunde. Gansch het korps officieren en adelborsten der Nederlandsche zee-magt bijkans is vooral ook door dien ervaren leermeester opgeleid tot vervulling van die schoone loopbaan, welke hij ieder regt geard Nederlander zoo glansrijke herinneringen wekt. Genoemd corps gevoelde dat de gelegenheid wel geschikt was om uit zijnen boezem den even geleerden als gescheiden man een blijk van hulde en erkentenis te geven, dat hem minder om de stoffelijke waarde, dan als gedachtenis, van zoo velen, die hij voor de dienst van den lande gekweekt had, aangenaam

welgevallig moest zijn. Dat corps bleef hierin dan ook niet ten achter. Eene commissie had zich reeds vóór eenigen tijd met de bezorging van het noodige, tot verwezenlijking van bedoeld ontwerp belast. En heden morgen begaven zich drie officieren, waarvan de oudste tot een der eerste élèves van den heer *Pilaar* behoorde, en twee adelborsten, die juist heden hunnen cursus aan het instituut hebben volbragt, met een prachtig gewerkt zilveren theeservies ten huize van den heer *Pilaar* dien een hunner, na een voegzame inleiding nagenoeg aldus tsesprak:

»Wanneer gij ons ziet, overste, herinnert gij u de jaren, waarin gij een aanvang maaktet met uwe voortreffelijke geestvermogens aan de zeevaartkunde en aan de opleiding van aanstaande zee-officieren toe te wijden, een later tijdperk, waarin gij reeds met zelfvoldoening op uw werk mogt sterugzien, en het tegenwoordige, waarin het u vergund is, »zoo menig blijk van waardoring uwer wetenschappelijke verdiensten, van verschillende zijden te ontvangen. En hier staan wij, mannen, die van uwen ijver menige vrucht geplukt hebben; jongelingen, om die, welke zij van u genoten, weldra ten nutte van hun vak en het vaderland aan te wenden, als vertegenwoordigers van het jongere corps zee-officieren, dat u dankbaar is voor den onafgebroken ijver waarmede gij uwe kundigheden aan de wetenschappelijke ontwikkeling van den zee-officier in het bijzonder en der zeevaartkunde in het algemeen hebt toegewijd. Het is als zoodanig, dat wij thans hier zijn, om u uit naam van hen, die allen uwe opleiding genoten, u in dit geschenk eene hulde aan te bieden, als blijk hunner vereering uwer wetenschappelijke verdiensten. Aanvaard dit geschenk, overste; »Moge het u langdurig reine zelfvoldoening verschaffen. Aanvaard het zonder schroom; het is ver verre af, dat het jongere corps zee-officieren, in deze hulde aan u, den plicht der dankbaarheid zoude vergeten jegens een der leeraren, die u van den beginne af op zijde hebben gestaan, en aan wie ook het corps reedsijdige ontwikkeling te danken heeft; maar boven den dank voor uw rusteloos streven, van allen, die het voordeel hadden uwe opleiding te genieten, en die zich daaronder mogten bekwamen in de vakken, welke in hunne betrekking als zee-officier, boven anderen onmisbaar zijn, brengt het u dien toe, daarvoor dat gij een der voornaamste herstellende der wetenschappelijke zeevaartkunde in Nederland waart, en nog steeds voor alles, wat tot hare bevordering strekken kan, met warmen ijver bezielde zijt. Aanvaard, overste, dan ook dit gedachtenis blijk, met den wensch, dat gij nog lange de leidsman moogt zijn van toekomstige zee-officieren, en de vraagbaak van hen, die gevorderd in jaren en loopbaan nog zoodikwijls eene voorlichting en scherpzinnige aanmerkingen inroepen, bij en op hunnen arbeid, opdat dese al meer en meer rijk in vruchten zij.»

Met weinige, maar gevoelvolle woorden aanvaardde de waardige leeraar dit geschenk van opregte erkentelijkheid.

Hetzelve bestaat uit een prachtig gewerkt zilveren theeservies en schenkblad, waarop het volgende gegraveerd is:

Hulde aan den kapitein-Luitenant ter zee J. C. Pilaar, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, lid van het koninklijk Nederlandsch instituut en andere geleerde genootschappen, als een blijk van hoogachting en erkentelijkheid voor zijne veelvuldige verdiensten en zijnen onvermoeiden ijver, als beoefenaar der zeevaartkundige wetenschappen, hem door zijne voormalige leerlingen, thans officieren en adelborsten van ZIJNER MAJESTEITS KEERMACT, aangeboden.

1822—1847.

Nevens dit geschenk zal nog een boekwerk van hooge wetenschappelijke waarde gevoegd worden, wanneer al de bijdragen uit de koloniën zullen ingekomen zijn.

's Gravenhage, 14 aug. Heden morgen heeft men in het midden van het plein alhier aangevangen, met het maken van aanstalten tot het plaatsen van het voetstuk voor het standbeeld van *Willem den Eerste*, dat aldaar zal worden opgericht en dat door onzen beroemden landgenoot, den heer *Royer*, is vervaardigd.

's Gravenhage, 15 aug. De gebroeders *Langen-*

huyzen alhier zijn voornemens met een weldadig oogmerk uit te geven de *wet op de burgerlijke pensioenen. en daartoe betrekkelijke stukken*, eerbiedig opgedragen aan Z. M. den koning, vereert met de intekeningen van Z. K. H. den prins van *Oranje*, en van H. H. K. K. H. H. prins en prinses *Frederik der Nederlanden*. — Tengevolge der goedgegunstige ondersteuning dezer onderneming, zal het werk ter perse worden gelegd. Allen, die het doel nog gelieven te bevorderen, door de intekeningslijst met inschrijving op een exemplaar van f 5.00 of f 3.50 te verrijken, worden vriendelijk verzocht, daarvan spoedig opgave te doen aan de uitgevers, daar men die lijst gaarne bij het werk wenschte te laten drukken.

Rotterdam, 6 aug. De Leijdsche Courant deelt lijsten van de stemgeregtigden en tot verkiezing bevoegde ingezetenen dier stad mede, zooals die op het stadhuis ter lezing liggen. In de tweede dier lijsten zijn de namen dergenen, die bij het stedelijk bestuur bekend zijn tot de aanblijvende kiezers in den eersten of tweeden graad van bloedverwantschap of zwagerschap te bestaan, en die alsoo, volgens het regeringsreglement, ditmaal niet verkiesbaar zijn, met eene (*) geteekend. Dit is zeer geschikt, om de stemgeregtigden, die niet altijd met alle familiebetrekkingen bekend zijn, voor onzekerheid en dwaling te behoeden.

Rotterdam, 14 aug. Naar wij vernemen zijn hier ter stede in omloop valsche nieuwe guldenstukken. Dezelve zijn zeer goed nagemaakt; het eenige, waardoor zij zich van de echte onderscheiden is het rand-schrift: *God zij met ons*, dat op de valsche zeer onduidelijk gekrabbt is.

Arnhem, 14 aug. Met genoegen verneemt men, dat een respectabel ingezetene der gemeente Middelstum, zich bij verzoekschrift tot Z. M. gewend heeft: »ten einde H. D. toekomstig mogt afslaan alle eventuele pogingen van den raad dier gemeente, of van neder ander kollegie of personen, die in strijd van het koninklijk besluit van den 4den october 1816, »*Staatsblad* no. 54, de onbillijkheid zouden willen »doen voortduren, ten einde de 5 additionele opcenten van de ongebouwde eigendommen, ten behoeve »dier gemeente niet te heffen, zoo als thans het geval is, waardoor de burger en ambachtsman moeten betalen, voor de landbezitters, het te kort, dat »uit het niet heffen van dezelve noodwendig moest ontstaan.

Het blijkt eene daadzaak te zijn, dat te Middelstum Warffum en Kantens, (deze drie aanzienlijke gemeenten in de provincie Groningen,) de vermelde 5 additionele opcenten niet geheven, maar de gemeentelasten bij hoofdelijken omslag worden aangelagen. Het niet heffen dier opcenten is het gevolg van een ingewilligd verzoek, door de respectieve gemeentebesturen aan Z. M. ingediend.

Dat nu de gemeentebesturen van Warffum en Kantens waarvan het personeel, voor zoo ver men verneemt, uit landbouwers bestaat, zoodanige gunst hebben durven afvergen, — is te begrijpen; maar dat ditzelfde ook te Middelstum heeft plaats gevonden — is vreemd, en het is voorzeker dan ook daarom, dat zich in die gemeente iemand heeft gedrongen gevoeld zijne stem daartegen te verheffen.

De uitkomst zal doen zien, of ook deze stem de stem is »van den roepende in de woestijn.»

— Men verneemt, dat ter gelegenheid der aanstaande zesde vergadering van de afdeling Veluwenzoom, der Geldersche Maatschappij van Landbouw, te Apeldoorn, op den 20sten dezer te houden, aldaar tevens eene keuring van schape en runderen zal worden en wel:

Voor schape: Een ram of bok, niet ouder dan 2 en niet ouder dan 5 jaren, prijs f 2; de naastbijkomende, prijs f 2; vijf ooischape met hunne lammbren, in 1847 geworpen, prijs f 10; de vijf naastbijkomende, prijs f 5; onder verpligting echter de rammen nog een jaar, tot dekking bij de kudde, te houden en de ooischape nog minstens een maal te doen werpen.

Voor runderen: Een trekos, prijs f 10; eene melkoe, prijs f 10; een 2-jarige vaars, prijs f 5; mits beide laatste nog minstens een jaar worden aangehouden.

Zullende het vee moeten toebehooren aan ingezetenen van de gemeente Apeldoorn en onmiddellijken omtrek.

Arnhem, 16 aug. Het groote zangersfeest is gevierd en heeft verre overtroffen al wat men zich daarvan had voorgesteld.

De feestelijke ontvangst der zangers, op vrijdag bij het aankomen der smaakvol met bloem-guirlandes en vlaggen versierde feest-treinen van den Rijn-spoorweg en der stoomboot van de Nederlandsche maatschappij, had duizende nieuwsgierigen uitgelokt, en eenen feesttoon aangeslagen, welke zich niet tot het uitsteken van vlaggen heeft bepaald, maar op aller gelaat te lezen was. De uitvoering der zangstukken op den eersten dag door al de zangers, onder leiding van professor *Bisschoff*, en gedeeltelijk ook door den heer *Bertelsmann*, is boven allen lof verheven, en heeft kunstgenot doen smaken, waarvan men te vergeefs trachten zou den indruk terug te geven. — De voordragt van de afzonderlijke Liedertafels op den tweeden dag, hunne wedijver om uit te munten en de overschoone muziek der 17de afdeling van het Pruisisch muzijk-korps van Wezel, leverde eene alleraangenaamste verscheidenheid op; de toelooft van vreemdelingen is zoo groot geweest, dat de nieuw gebouwde zaal allen niet kon bevatten en zelfs de belendende kleine zaal geheel bezet was. Indrukwekkend was het gezicht van de, door den heer architect *Fromberg* bijzonder smaakvol versierde zaal, geheel gevuld, en daarbij een orkest van ongeveer zeshonderd zangers, zoodat gewis weinige der aanwezigen immer zulk een schouwspel hebben kunnen waarnemen.

De vauxhal of het feestbal heeft tot in den morgenstond voortgeduurd en de gulle, ongedwongene en vriendelijke stemming van allen heeft het bewijs geleverd, dat niets meer dan de vocale muziek den mensch tot gepaste feestvreugde stemt, en de verbroedering bevordert.

De feestzangers zijn grootendeels weder vertrokken, na vooraf het besluit genomen te hebben, om het volgende jaar het vierde Nederrijnsch-Nederlandsche zangfeest weder te Arnhem, en in de volgende jaren bij afwisseling te Kleef te vieren. Allen nemen dan ook gewis de zekerheid mede, dat op Nederlandschen bodem ook feest kan gevierd worden op eene waardige wijze. Moge de invloed van dit feest vooral ook met opzigt tot de verbroedering van de Duitschers en Nederlanders, die steeds met elkander in overeenstemming behooren te verkeer, wel begrepen worden, dan zal de regering van Arnhem, aan wier krachtadige medewerking men dit eerste feest in Nederland te danken heeft, de schoonste veldoening smaken voor hare groote opofferingen.

Adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De ondergeteekenden, drukkers en uitgevers van boekwerken, gezamenlijk uitmakende het bestuur van de *Vereeniging tot bevordering van belangen des boekhandels*, geven te kennen:

1o. dat zij door sommige artikelen in het door de regering voorgedragen Strafwetboek zich bedreigd zien met bepalingen, welke zij achten te zijn strijdig met de beginselen van billijkheid en regt, gevaarlijk voor hunne veiligheid, belemmerend voor de uitoefening van hun bedrijf;

2o. Dat hunne bezwaren gerigt zijn tegen:

den 1sten titel des tweeden boeks en wel speciaal tegen artikel 1, 2de alinea;

den XVII titel deszelfden boeks en wel speciaal tegen artikel 1 en 2, 13 en 14;

den XXIII titel deszelfden boeks en wel speciaal tegen artikel 6, 2de alinea;

3o. dat zij dese aangehaalde bepaling noemen.

a. Strijdig met de beginselen van billijkheid en regt, omdat hunne strafbaarheid daarin afhankelijk gesteld wordt van het *genoegen des regters* en van de *mogelijkheid, om den schuldigen overtreder te betrekken*, waardoor zij alsoo worden blootgesteld aan willekeur en aan de gevolgen van omstandigheden, waartegen zij zich niet kunnen verzekeren en die buiten hun bereik en hunne verantwoording liggen;

omdat zij daarin worden strafbaar gesteld ook dan nog, wanneer de schrijvers bekend zijn en de verantwoordelijkheid van het geschrevene op zich genomen hebben;

omdat, in het gegeven geval, van hen schijnt te kunnen worden gevorderd het ontkenning en daarom veeltijds onmogelijk te leveren bewijs, dat zij niet hebben gehandeld met het oogmerk om te beledigen, of, om den dader behulpzaam te zijn.

b. gevaarlijk voor hunne veiligheid, omdat zij zich vooraf niet kunnen verzekeren van het *genoegen des regters*, evenmin als van de *mogelijkheid, om den schuldigen overtreder in regten te kunnen betrekken*;

om de onbestemdheid van omschrijvingen als die van *laster en hoon*, door welke zoo ligtelijk iedere afkeuring van de daden van anderen kan geacht worden te vallen in de termen der strafbepaling;

c. belemmerend voor hun bedrijf, omdat door deze bepalingen eene verhouding tuschen schrijvers, uitgevers en drukkers ontstaat, welke onbestaanbaar is met hunne onderlinge betrekking en de laatste, ook dan wanneer eerstgemelden alle verantwoording op zich nemen, verplicht worden tot het

oefenen eener censuur, waartoe zij veelal onbevoegd zijn en waaraan geen schrijver zich zal willen onderwerpen:

omdat zij door bepalingen, als deze, gehouden zullen worden in gestadige vrees voor gevezen, die zij evenmin kunnen voorzien als verhoeden, en de onzekerheid in dezen niet anders dan nadeelig kan werken op het schrijven, drukken uitgeven en verkoopen van boeken en alzo de wetenschap, zoowel als de drukkunst en de boekhandel, grootelijks gevaar loopt, van schade te lijden bij eene al te angstvallige beperking van de vrijheid der drukpers.

40. dat zij, op grond van dit alles, zoo voor zich zelve, als in hune voormelde betrekking van bestuurders der *Vereeniging, tot bevordering van de belangen des boekhandels*, UEd. Mogende verzoeken, dese bepalingen niet met derzelver goedkeuring te bekrachtigen.

Amsterdam,
den 23sten juli 1847.

Q. F.
G. T. N. Suringar,
P. Proost,
J. F. Schleijsjer,
K. Fuhri,
J. de Vries.

Ingezonden stukken.

De minister van binnenlandsche zaken na zijn jongsten triomf. en zijne jongste nederlaag.

Gruwelijk mishandeld is het departement van binnenlandsche zaken in de laatste twee jaren. Herhaalde *interim's* hebben er alles doen verachten, en eene verwarring in de toch reeds omslagtige en vreemdsoortige onderwerpen te weeg gebragt, waaraan men duizelt. Het is een chaos in welken men (God beter't) den graaf VAN RANDWIJCK heeft geworpen. Hij ligt er in rond te spartelen, zonder steunpunt en zonder hulp. Een Hercules was er noodig om er zich door te redden — en waarlijk, de heer VAN RANDWIJCK is geen Hercules. Ook zal hij er zich niet doorredder; ach neen, enkel de verwarring door zijn gespartel grooter maken. Wee, wee, zijn opvolger.

Een jaar nu omsreeks hebben wij bedaardelijk zitten toekijken naar hetgeen onze binnenlandsche minister deed en niet deed, en een jaar lang nu omstrecks hebben wij volstrekt niets te kijken gehad. Dat is erg vervelend. Menig, die ongeduldig werd, begon te siffieren, zelfs onze goede Tweede Kamer siffleerde bijzonder sterk, en zette een knorrig gezicht, dat haar regt grappig stond, maar waarvoor toch niemand bang werd, zelfs mijnheer RANDWIJCK niet.

Allersnoeperigst was zijne grafelijke verontschuldiging wegens zijn verzuim in het indienen der zoo dringend noodige wetsontwerpen: »Ik heb geen tijd gehad om meerdere rijp doordachte en bekoekte voorstellen gereed te maken.»

Hoe zou de man ook? — Een graaf is vooreerst steeds gewoon zeer weinig tijd te hebben: een dag heeft voor een graaf gemiddeld maar twee á drie uren; en wat moet er in die weinige oogenblikken al niet verrigt worden? — Goede Hemel! hoe honderden dingen moeten er niet gebeuren, waarvan een gewoon mensch geen begrip heeft. Neen, er bleef stellig geen tijd over om het allernoozelst wetsontwerpen na te lezen, bij voorbeeld eene wet op den waarborg van gouden en zilveren werken. Ik, die trouwe maar een burgerman ben, ik maak mij sterk op een lief achtermiddagje eene wet op dat punt op te stellen, bij welke de billijke grieven onzer fabrikanten worden opgeheven. Gelijkstelling en niet anders dan *gelijkstelling* met de fabriekanten van vreemden oorsprong wordt begeerd; en is het zoo moeilijk deswege bepalingen vast te stellen? — Mij komt het zoo niet voor. Maar ik ben ook geen graaf, — en ik heb tijd; mijnheer VAN RANDWIJCK echter is een graaf, en heeft geen tijd. Sedert het besluit van 21 december 1813, waarbij eene wet op die materie, als zeer *aanstaande* werd toegezegd, tot op dit oogenblik toe, is er nog geen tijd geweest om daaraan te denken; althans om een rijp doordacht en bekoekt ontwerp gereed te maken. Wat baat het of de belanghebbenden zich met de bondigste vertogen en de eerbiedigste verzoeken tot de bevoegde magten wenden, wat baat het, dat zij aantoonen, hoe zij onder de bestaande bezwaren, onmogelijk kunnen voortgaan met hunne nijverheid en gedwongen zijn hune werklieden weg te zenden? — Niets; want de graaf VAN RANDWIJCK heeft geen tijd! Laat ook inmiddels die tak van nijverheid verlopen, laten honderden eerlijke arbeidslieden hun middel van bestaan verliezen; met hunne gezinnen tot armoede vervallen — wat raakt het, de graaf VAN RANDWIJCK heeft immers geen tijd! — Laten zij wachten, en geduldig wachten — en spoort soms de ijsselijke honger die ongelukkigen tot wanhopige buitensporigheden — geen nood, de ervaren *ambtgenoot* van oorlog zal hen door middel van wat bajonnesteken en wat kogels wel zoolang in bedwang houden — totdat de graaf VAN RANDWIJCK tijd heeft.

Sedert october van het vorige jaar heeft onze graaf slechts tijd gehad tot het rijp doordenken en bekoeken van twee ontwerpen; — maar hoe rijp doordacht en hoe bekoekt waren die dan ook!

Het eerste was de zeven-kinderen-wet. Daarbij verwierf onze graaf zich den roem zijner uitvinding, dat hier te lande de kinderen *toevallig* worden geboren; een roem zoo groot, dat de eere-titel van graaf der *toevallige kinderen*, hem regtens werd toegelegd. — Zoo droeg toch dat rijp doordenken en bekoeken zijne vruchten!

Mogt nu ook de snoode pers onzen graaf der *toevallige kinderen* erg lastig vallen, het *Weekblad van het Regt* zijne juridische kennis betwijfelen; de Tweede Kamer zelfs, die goedige Tweede Kamer, zijn voorstel *verwerpen*, — wat nood: even wordt niet met een stap een groot man, evenmin als men met één stap den hemelajah beklontert — het ontwerp nog eens rijp overgedacht, nog eens goed overgekookt, — en daar kwam het aan den dag, rein als goud en overheerlijk, geniaal. — Het wetsontwerp had nu maar één enkel artikel, bepallende: De wet van nivose is ingetrokken.

Dat had verbazende moeite gekost, om het zoover te brengen. Men vreesde dat 's graven hersenkas van het rijpe doordenken gebarsten was; — en werkelijk scheen die vrees niet ongegrond; alleen langdurige rust was in staat de grafelijke hersenen van die ongewone gisting te doen bedaren, hoezeer er zijn, die beweren, dat het er nog niet geheel pluis is.

Daar zijn evenwel altijd menschen die er behagen in vinden ongerijmde dingen te beweren; het tegen deel immers is schitterend aan het licht gekomen. De rust heeft onzen graaf der *toevallige kinderen* goed gedaan.

Wat meesterstuk van kookkunst was zijn stem-en kies-geregt. Bah! om van te watertanden. Het is waar, dat het rijp doordenken en bekoeken hier makkelijker was, dewijl reeds zeven jaar lang allerlei slag van koks daarmede bezig zijn geweest. Evenwel: *non omnes kokki longos qui dragere messos*; het diende nog eens ferm te worden opgekookt, hier en daar gelardeerd, en vooral de regte sous ontbrak er aan.

Onze graaf keek het gansche receptenboek zijner voorgangers door, en deed wat hij kon. Hij was lang, zeer lang bezig, — maar er kwam dan ook iets voor den dag. Naar *beginsels* was hij te werk gegaan, — zoo verzekerde hij stouwtweg. De goedige Tweede Kamer nam er een voorproefje van — maar helaas! hoe ook van de bewuste *beginsels* doortrokken, het was niet naar haren smaak. Wat smakelooze menschen hebben er ook niet al zitting in die Kamer, — niet waar mijnheer MENDO, of mijnheer ENSCHEDÉ?

Door die voorproef scheen echter de smaak der gasten zoo wat bekend, en daar een goede kok zich steeds naar dien smaak rigt, zoo beijverde zich ook onze graaf daartoe. De *beginsels* werden er uit geligt, geheele brokken weggevoerd, een nieuw gelletje er over gestort — en zoo aan de gasten voor-gezet.

»Ah bah!» — riep mijnheer ANEMAET, »het is aangebrand!»

»Hoevel het niet lekker is, en lang geene *wel-daad*, zal ik het toch maar opslikken» — geeweude VERWEY MEJAN.

»Het lijkt nergens naar; het is test; het gebak is neêrgeslagen, ten eenenmale mislukt; onverduwbaar!» — Schreeweude VAN DAM

»Het is zoo goed, het maar kan; ziet eens wat gellet!» — piepte de graaf:

Er waren gasten die gulzig dooraten; maar zoo worden er altijd gevonden die, als honden, ieder brok, hoe walgelig ook, doorslikken, dat eene aanzienlijke hand hun toegooit. De meesten echter namen dachtige happon uit het geregt, — en spogen ze onzen verbleekten graaf in het gezicht.

Minder zinnebeeldig gesproken: zij sloegen den minister zijne wetsontwerpen om de ooren stuk.

En daar staat nu onze misselijk bespogen graaf der *toevallige kinderen* zich achter het oor te krabben, en vraagt: »Wat raad, wat raad?»

»Ga naar Arnhem terug» — roept eene wedelij-dende stem, — »en bered er den Gelderschen pot. De smaak is daar zoo niet verfind: hier deugje niet.»

En het *Handelsblad* komt beweren, dat het gerucht van 's graven aftreding geheel ongegrond is. Heeft dan die raadgeving niet geholpen?

Het schijnt van neen.

Maar, in Gods naam! — Wij die honger hebben, wij die snakken naar iets goeds, — wat moeten wij met zulk een kok aanvagen? — Met een kok die geen tijd heeft, terwijl er zooveel goed bekoekt moet worden?

Mijnheer VAN RANDWIJCK, gij zelve zijt zoo goed geweest ons de nagelnieuwte waarheid te willen verkondigen: »dat in onzen tijd stilstand, achteruitgang is.» Mijnheer VAN RANDWIJCK, bedenkt eens hoe vele zaken er thans *stilstaan*, dat is *achteruit-gaan*, die door uwe zorgen moesten voortschrijden. Godenk aan de heemraadschappen, zoo erg in het naauw gebragt door de uitspraak van den Hoogen Raad; gedenk aan de schutterijen, aan de militie, aan de jacht, aan den waarborg der goud en zilverwerken — aan — ja aan wat niet al!

Maar gedenk dan ook aan uwe grafelijke gewoonte van geen tijd te hebben.

Een jaar lang hebt gij kunnen ondervinden wat het zegt geen tijd te hebben als zoo veelvuldig, gewichtige bezigheden op u wachten, waaraan de dierbaarste belangen des lands verbonden zijn.

Kromp u het hart niet ineen toen, in zoo onopge-

smukt betoog, bijvere burgers u voor het oog stelden, hoe zij, ten gevolge van uw verzuim, zelve schade leden, en erger, hune arbeidslieden moesten wegzenden, moesten overgeven met vrouw en kind aan de bittere, hartbrekende armoede?

Hebt gij u toen getroost met uit te weiden, over de *welbekende Hollandse mildadigheid*, of wel over het voortreffelijke der inrigtingen te Fredriksoord of Ommerschans? Of hebt gij, wanhopig, met de hand op het hart, uitgegild: »Ik heb geen tijd, ik heb geen tijd!»

Welnu ga dan heen, en ruim uwe plaats voor iemand die tijd heeft.

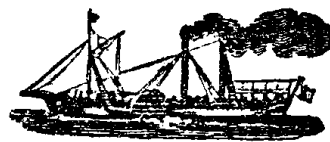
Het is waar, dat gij voor twee jaren de middelste bezit om te kunnen blijven bestaan. Gij kunt nog twee jaren lang aanblijven zonder iets voor den dag te brengen, iets te regelen; — in één woord, gij kunt nog twee jaren lang geen tijd hebben.

Maar herinner uw eigene uitspraak: »Stilstand is achteruitgang.» — Wilt gij uwen naam, uwe eer bezoedelen, uwe toekomst verwoesten, de belangen des vaderlands met voeten treden, — zoo blijf minister, en blijf geen tijd hebben! — Maar dat dat ook elk Nederlandsch burger uw naam met verachting uitspreke, u met de vingers navijze, u spuwe in het gelaat, Hij zal er het regt toe hebben.

Advertentiën.

Op den 12den Augustus 1847 is, te Arnhem, subiet overleden, de Heer JOANNES THEODORUS ARENS, 2de Commies aan het Grens-Postkantoor aldaar.
Eenige kennisgeving.

+++ Eene JUFVROUW, 35 jaren oud, uit den fatsoenlijken stand, van Duitse afkomst en Hervormde Godsdienst, wenschte geplaatst te worden als JUFVROUW VAN GEZEL-SCHAP of als HUISHOUDSTER. Op salaris wordt niet gezien. Adres met franco-brieven, onder de letters C. H. aan het Bureau dezer Courant.

Rijn-Stoomboot-vaart. KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ.

DAGELIJKSCHE DIENST

Van Arnhem direct naar Keulen, Mainz, Mannheim, Straatsburg en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van Arnhem, des morgens ten 6 ure, (precies) om nog denzelfden avond te Keulen aan te komen.

Deze dienst sluit zich te Duisburg aan den *Röln-Mindener-Spoorweg* en biedt alzoo eene zekere gelegenheid, om tegen 8 uur 30 minuten des avonds te Keulen aan te komen, en met de om 9½ uur van daar vertrekkende Boot dezer Maatschappij naar Coblenz, Mainz, Mannheim en Straatsburg verder te kunnen reizen, wordende naar al deze plaatsen directe en Personaal-Kaarten afgegeven, welke groote voordeelen aanbieden.

Aankomst te Arnhem des avonds omstreeks zes ure, in correspondentie met den laatsten Spoor-rein naar Amsterdam en Diligences naar Nijmegen en Zutphen.

Door deze gelegenheid is het mogelijk goederen van Amsterdam naar Keulen in twee, naar Mainz en Frankfurt in drie, naar Mannheim, in drie en een halven, en naar Straatsburg in vier en een halven dag te verzenden.

Nadere inlichtingen, zoo ook het Tarief van de vrachten, in eens van Amsterdam tot Straatsburg en alle tusschen gelegene plaatsen, zijn te bekomen bij den ondergetekende te Arnhem, de Factorij der Nederlandsche Rijn-Spoorweg te Amsterdam en door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie Maatschappij (JONKER.) Arnhem, Junij 1847.

H. RUDDE & G.J.Z.N.

*. Op den 1sten Augustus 1847 is uitgegeven en aan de Inteckenaars verzonden het vierde deel der GEDENKWAARDIGHEDEN UIT DE GESCHIEDENIS VAN GELDERLAND, door ONUITGEGEVEN OORONDEN OPGEHELDEN EN BEVESTIGD, door Is. A. N. HOFF.

Dit Deel omvat het tijdvak der regering van ARNOLD VAN EGMOND, Hertog van Gelre, loopende over de jaren 1423 tot 1472. Het is even als de voorgaande ingerigt en van uitvoerige registers voorzien. Prijs bij intekening f 12.

NB. Het derde deel van dit werk is uitgegeven in Mei 1839. Zij, welke na dien tijd, door aankoop uit de nalatenschap van Inteckenaars, in het bezit der drie eerste deelen gekomen zijn, kunnen ook het nu uitgekomen vierde deel tegen intekenaar-prijs bekomen.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 16 Aug. 2 El 1 Palm 5 Duim; gew. 2 D. gev. O D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.